

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 131. An & qualiter, ut acta Capituli valeant, sufficiat & requiratur, à majore parte præbitum consensum Capituli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

regulariter plus non requirit, quam ut gestus sit consensu majoris partis Capituli, collegii seu universitatis, quod contingit in præsentem casu; ac ita tenent. Abb. in c. Cumana, de elect. n. 9. Butr. n. 15. Passer. de elect. c. 19. n. 18. Donat. Tom. 2. pr. Regular. p. 1. tr. 5. q. 44. n. 8. Reiffenst. h. t. n. 20. Wiestn. n. 21. ego in for. benef. p. 2. q. 370. n. 2. Confirmaturque hæc praxis computandi, & in hoc casu habendi medietatem suffragii propter indivisibilitatem suam pro integro voto usu generali ferè omnium Capitulorum, Germaniæ præcipuè; dum actus capitulares, & in specie electiones ad Prælaturas Ecclesiarum, tam secularium, quam regularium indubitate habentur pro validis & canonicis, & ut tales à Superioribus ipsaque Sede Apostolica confirmantur, & in numero suffragiorum dimidio tantum suffragio majore. Proceduntque hæc etiam, dum statuta Ecclesiæ alicujus vel Ordinis Religiosi expressè requirunt unum votum supra medietatem; eò quod talia statuta particularia in materia juris interpretationem recipiant à jure communi, itaque intelligenda, ut quò ad fieri potest, ab eo non recedant. c. cum dilectus, de consuetud. junctâ Gl. v. cum communi. c. ex parte de V. S. & ibi Abb. num. 2.

2. Resp. secundo: Sanior pars dicitur, quæ constat viris dignitate, prudentiâ, scientiâ, pietate & zelo boni publici magis conspicuis; Fagn. in c. 1. h. t. n. 3. & seq. Circa quod notandum, quòd major pars numero (præsertim si duæ partes Capituli consentiant) censetur etiam sanior, nisi manifestè appareat, aut legitime probetur, partem majorem numero corruptam, aut alio sinistro affectu in transversum agi. Abb. in c. Ecclesia, de elect. n. 4. Fagn. loc. cit. n. 4. Unde etiam, cum ex investigatione, quam sit pars sanior, multa oriuntur incommoda, hodie dum (maximè stante dispositione Trid. Sess. 25. de Regular. c. 6. ut Barbof. de Can. & dignit. c. 38. n. 8.) non inquiritur amplius, quæ pars suffragiorum sit sanior, sed tantum attenditur major numerus; cum regulariter in dubio stetur pro pluralitate, nisi contrarium probetur. Arg. c. prudentiam, de off. deleg. Gl. in c. 1. h. t. v. Rationabiliter. Adeoque major pars Capituli præsumatur etiam sanior, & sic, quod ab ea decretum, à saniori parte decretum censetur. Barbof. loc. cit. Laym. in tit. c. Ecclesiæ, n. 4. Tambur. de jure Abb. Tom. 1. d. 5. q. 6. n. 21. Lavor. de elect. tit. 4. c. 14. num. 89. Sigism. à Bonon. de elect. du. 38. n. 8. & alii apud Barbof.

Quest. 121. An & qualiter, ut acta Capituli valeant, sufficiat & requiratur, à majore parte Capituli præbitum consensum?

1. Resp. primò: Sufficere ordinariè, partem in sensu priore quæst. explicato majorem Capitularium, seu vocem decisivam in Capitulo habentium præsentium consentire, modo duæ partes vocandorum præsentis sint juxta dicta quæst. ante hanc penult. & non requiri, ut omnes consentiant; cum jura sub disjunctione consensum omnium vel majoris partis; & in plerisque negotiis consentire omnes difficile & rarum est, dum in Capitulis & Congregationibus sæpe reperiuntur heteroclitica capita, adeoque consilium non sit, valorem actus semper pendere ab unanimi seu omnium consensu. Unde jam etiam non valet statutum vel consuetudo, etiam juramento firmata, vi cujus omnes

de Capitulo, vel etiam duæ partes debeant consentire, ad hoc, ut actus capitularis valeat; quia hoc ipsum statutum vel consuetudo damnosa est Ecclesiæ; cum per hoc facultas statuendi, quæ justa & utilia sunt, impediatur, & quilibet de Capitulo commoda Ecclesiæ impedire possit; adeoque etiam tale juramentum, utpote tendens contra utilitatem Ecclesiæ, non obligat, & censetur potius perjurium; prout hæc sumuntur ex c. 1. h. t. Ad hæc, quod major illa pars fecit seu decrevit, id censetur à tota universitate, etiam concordè & consentiente decretum juxta c. 1. h. t. & quod pars major Curia egerit, pro eo habetur, ac si omnes egerint. L. quod major. ff. ad municipalem. Abb. in c. 1. h. t. n. 16. Azor. instit. mor. p. 2. l. 6. c. 17. q. 3. Laym. in disp. Can. de Reb. Eccl. alien. thes. 16. Pirh. h. t. num. 2. cum communi. Atque ita valent gesta à majore parte universitatis, etiam si minor pars contradixerit, pro ut statuitur cit. c. 1. nisi forte pars major aliquid decreverit cedens in damnum Ecclesiæ, vel etiam in præjudicium minoris partis, vel unius ex illa; tunc enim pars minor, vel etiam unicus ille contradicere potest Arg. c. Nicæna. dist. 31. junctâ Gl. fin. Riccius in pr. p. 2. resol. 249. (& nisi expressè contradicat, consentire censetur, sitque participes peccati & pœnæ; quia, cum sit pars Capituli, quæ ab hoc fiunt ad ipsum aliquo modo spectant. Jo-And. in c. 1. h. t. n. 4. Abb. n. 13. Pirh. h. t. n. 5.) & decretum majoris partis impedire, aut facere rescindi, allatâ & probata coram superiori Capitulo aut electis arbitris causâ rationabili in contrarium. Gl. in cit. c. 1. v. ostensum. Abb. ibid. num. 5. Pirh. num. 4. Et hoc idem est, dum vel unicus contemptus, qui agens de contemptu, potest irritare, quod actum à ceteris. Gl. in c. quia propter de elect. v. Sanior. Abb. ibid. n. 12. & plus contemptus unus, quam contradictio multorum obviat. c. bone memorie de elect. & hoc absque eo, quòd necesse sit appellare; cum absque appellatione possit recurrere per viam querelæ ad superiorem pro retractatione vel rescissione decreti majoris partis, quod quia ab ea processum non est judicialiter, non transit in judicatum. Abb. loc. cit. n. 13. Quâ tamen appellatione extrajudiciali non obstante, major pars procedere potest ad executionem sui decreti, ut cum Jo-And. in cit. c. 1. n. 2. Pirh. & postea, ubi objecta à minore parte agnita rationabilia, rescindi. Neque his obstat, quòd, dum plures sunt patroni, præsentatio valeat, etiam facta à majore parte illorum etiam respectu minoris partis, licet non excedat medietatem omnium patronorum. Nam præsentatio fit à patronis ut singulis, non autem ut à collegio. Quod autem dicitur c. 1. h. t. aliisque textibus & ab AA. passim, non sufficere partem majorem, nisi etiam sit sanior, sive utramque simul seu copulativè requiri, ut sit major & simul sanior, hoc ita intelligendum non est, quòd semper pars major constare debeat viris dignitate, prudentiâ, zelo &c. magis conspicuis, sed requiri, quòd non appareat, aut legitime probetur corruptam, aut sinistro affectu occupatam procedere irrationabiliter, nihil in damnum Ecclesiæ, aut præjudicium minoris partis moliri; hoc ipso enim secundum dicta, quòd major sit numero, censetur etiam sanior, seu est sanior præsumptivè: quod & non plus requirunt jura.

2. Resp. secundo: Nihilominus sufficit major & sanior pars Capituli, sed requiritur consensum

ius omnium capitularium, dum Collegium seu Capitulum gratiam alicui facit. Azor. p. 2. l. 6. c. 17. q. 3. Item in casu dum negotium de quo agitur, principaliter & directè, & non tantum in consequentiam, singulos separatim concernit. Gl. in c. cum omnes. de constit. v. institutum. Gomez. Tom. 2. var. c. 3. n. 14. Dian. p. 1. tr. 3. resol. 26. & alii, quos citat & sequitur Barbof. loc. cit. n. 13. juxta Reg. juris. 29. in 6. quod omnes tangit, debet ab omnibus approbari. Verum de hoc enucleatius quest. seq. Est tamen etiam casus, in quo non sufficit major pars, sed requiruntur duæ tertiæ, nimirum Cardinalium presentium in electione Papæ juxta c. licet. de elect. uti etiam duæ tertiæ requiruntur in electione alia, dum hæc concurrat cum postulatione. Verum de his vide me in for. benef. ubi actum de postulatione & electione.

3. Resp. tertio: Pars minor, manens talis, etsi rationabiliter obijciens aliquid & probans, impedire possit decretum majoris partis, aut cogere illam per superiorem ad retractandum illud, ut dictum paulo supra juxta c. 1. h. t. ubi: Ut appellatione remota, semper effectum suum consequatur, quod à majore & saniore parte Capituli fuerit constitutum: sub hac expressa exceptione: Nisi à paucioribus & inferioribus aliquid rationabiliter objectum fuerit ostensum. Licet, inquam, se ita hæc habeant quod ad minorem partem; ea tamen nunquam decernere quid potest capitulariter seu nomine totius Capituli, nisi in casu, quo major pars esset privata ipso facto voce activa ob delictum commissum in actu capitulari. V. g. Ob electionem indigni scienter factam; eò quod tunc totius Capituli potestas resideret penes ceteros non delinquentes, licet numero pauciores; & hi repræsenterent pro illa vice Capitulum privatè ad delinquentes, & hi statuere. V. g. eligere aut negotium, circa quod deliquerunt alii, conficere possent. Abb. in c. 1. h. t. num. 11. Barbof. loc. cit. num. 14. Pirh. h. t. num. 3. Reiffenst. num. 22. Atque ita minor pars respectu hujus actus non remaneret pars minor, sed evaderet, pars major, imò totum collegium, ac si alii non essent, & consequenter, quod major pars horum non delinquentium statueret, erit ratum, absque eo, quod omnes illos necesse sit consentire, dum electio, v. g. de novo facienda.

Quest. 132. An igitur etiam pars major Capituli possit aliquid decernere cum præjudicio minoris partis?

RESP. Episcopus seu Prælati cum majore parte Capituli contradicente minore parte potest ob necessitatem vel utilitatem Ecclesiæ decernere, non solum de bonis & juribus communibus Collegii juxta c. 1. h. t. sed etiam statuere de bonis & juribus spectantibus ad Capitularium singulos, adeoque in præjudicium singulorum, dum hæc illis obveniunt jure Collegii. Sic statuere potest, ut quilibet Canonicorum partem aliquam suorum reddituum pro reparatione Ecclesiæ conferre teneatur, prout statutum. c. ult. h. t. Cujus decisionis ratio est; quia jus percipiendi à singulis redditus Ecclesiasticos beneficiorum originatur in jure Ecclesiæ seu Collegii, & principaliter spectat ad illam ex cujus fructibus mensa capitularis surrexit, licet jus hoc & fructus secundum portio-

nes divisum & attributum singulis pro honestæ eorum sustentatione, ac ita singuli eos percipiunt non jure proprio ac singulari, sed Ecclesiæ inter quam & Prælatus seu ipsorum ejus cæterumque Capitulum cum maxima sit communicatio, ejusque insuper proventus juxta primævam institutionem dividendi sint in quatuor partes, quarum una applicanda mensa Episcopali, altera mensa capitulari, tertia fabricæ, quarta pauperibus; hinc inquam æquissimum est; quin & lex caritatis exigat, ut Episcopus & Capitulum ex suis partibus ejus necessitati. V. g. dum fabrica restitutione eget, subsidium ferant, singulis Canonicis ex suis redditibus ad hoc contribuendis; ac proinde, ut id fiat, & singuli ad hoc teneantur, statuere potest Episcopus cum majore parte Capituli; ita cum Jo. And. & Abb. in c. ult. h. t. Laym. in disp. de reb. Eccles. alien. thes. 20. Pirh. h. t. num. 8. &c. quin etiam, ut iidem juxta c. 1. h. t. & c. de his. de Eccles. adific. si evidenter constet, mensam capitularem habere abundantes redditus, & fabricam egere, potest solus Episcopus compellere Capitulum, ut ex eis subveniat fabricæ; cum de jure ad hoc obligatum sit, & ubi est obligatio juris, non requiritur consensus obligati. Porro licet cit. c. ult. dicatur, posse Capituli majorem partem sic disponere unà cum Episcopo; videtur tamen etiam id posse sine Episcopo; & ita sentire videtur Laym. ib. mor. l. 1. tr. 4. c. 7. n. 10. dum postquam dixisset, posse Capitulum sine consensu Prælati statuere in causis exiguis ad se proprie spectantibus, subjicit; ad ejusmodi statuta sufficere consensum majoris partis, etiam si statuatur de rebus spectantibus ad singulos, jure tamen collegii, dummodo urgeat ratio necessitatis vel magnæ utilitatis, idque etiam locum habere in Ecclesiis collegiatis, ut statuere possint sine Episcopo &c.

2. Atque ex his inferitur primò, quod major pars collegii seu universitatis etiam secularis, contradicente minore, disponere quid possit in præjudicium cum diminutione juris & commodi singulorum, dum singuli participant seu utuntur hoc jure, non ut proprio & singulari, sed tanquam jure universitatis ejusdem, v. g. pacisci potest seu transigere circa jus pascendi aut cædendi ligna pertinens ad communitatem, ita ut singuli cives vel oppidani utantur eo jure in proprium commodum, cum tamen non sit jus singulorum proprium, sed jus universitatis, & usus & fructio tantum sit singulorum, non obstante, quod talis pactio seu transactio cedat in diminutionem commodi singulorum. Laym. loc. cit. thes. 21. Pirh. h. t. num. 8. notab. tertio. Inferitur secundò, quod è contra major pars communitatis sic statuere nequeat, etiam ad opera pia, circa bona singulorum, quæ ad singulos spectant jure proprio, ut sunt bona patrimonialia, & quæ ex his proveniunt; cum pars major non habeat jurisdictionem in minorem partem universitatis; & de his procedit regula 26. juris in 6. quod omnes tangit, debet ab omnibus approbari; & textus l. qui fundum. ff. de servit. prædior. rustic. ubi summarium sic habet: In iis, quæ communia sunt pluribus ut singulis, requiritur consensus omnium, qui potest separatim adhiberi; quamvis, ut Abb. in c. ult. h. t. num. 5. apud Pirh. loc. cit. notab. 4. quando universitas non habet, unde satisfaciatur obligationibus & debitis suis possint per superiorem singuli cogi ad contribuendum communitati ex bonis suis propriis & privatis.

Infer-